20250724.072.0002

OPENBAAR MINISTERIE

College van procureurs-generaal
Voorzitter

Postbus 20305, 2500 EH Den Haag

Prins Clauslaan 16
2595 AJ Den Haag
T +31 88 699 11 00
www.om.nl

Ministerie van Justitie en Veiligheid
Directie Wetgeving
[redacted]
Postbus 20301
2500 EH 'S-GRAVENHAGE

Datum 22 juli 2025
Onderdeel Afdeling Kwaliteitontwikkeling,advisering en toetsing
Ons kenmerk [redacted]
Uw kenmerk [redacted]
Onderwerp Advies inzake Uitvoeringswet verordening overdracht van strafvervolging

Bij beantwoording de datum en ons kenmerk vermelden.

Geachte [redacted]

Bij brief van 26 mei 2025 heeft u namens de minister van Justitie en Veiligheid het College van procureurs-generaal (hierna College) verzocht te adviseren over het conceptwetsvoorstel Wijziging van het Wetboek van Strafvordering en het Wetboek van Strafrecht in verband met de uitvoering van Verordening (EU) 2024/3011 van het Europees Parlement en de Raad van 27 november 2024 betreffende de overdracht van strafvervolging (Uitvoeringswet verordening overdracht van strafvervolging). Het wetsvoorstel bevat in aanvulling op de EU-verordening een aantal procedurevoorschriften. Van belang voor het College is dat de officier van justitie wordt aangewezen als bevoegde autoriteit om verzoeken tot overdracht van strafvervolging te doen en te beslissen op inkomende verzoeken tot overdracht van strafvervolging. Het wetsvoorstel werkt ook uit hoe een rechtsmiddel kan worden ingesteld tegen de beslissing tot aanvaarding van de overdracht van strafvervolging door de verdachte of het slachtoffer.

Het College onderschrijft het belang van een effectieve overdracht van strafvervolging tussen de lidstaten van de Europese Unie, en spreekt de hoop uit dat de Verordening eraan bijdraagt dat de meest geschikte lidstaat een strafbaar feit onderzoekt en/of vervolgt. Het College acht het gezien de taken van het openbaar ministerie passend dat de officier van justitie in het wetsvoorstel een centrale plek krijgt bij het doen van verzoeken tot overdracht van strafvervolging aan een andere lidstaat (als verzoekende autoriteit) en bij het beslissen over inkomende verzoeken tot overdracht van strafvervolging (als aangezochte autoriteit). De officier van justitie is als dominus litus in het Nederlandse

20250724.0722.0003

strafvorderlijke stelsel de aangewezen persoon om te beslissen in welke lidstaat de verdachte het beste kan worden berecht. Het College stemt daarom van harte in met de overwegingen van de minister dat de officier van justitie in het licht van artikel 12 Verordening steeds de ruimte heeft om een opportuniteitsafweging te maken, en te beslissen of de overdracht van strafvervolging onder meer in het belang is van een efficiënte en goede rechtsbedeling. Het College wil in dit advies nog enkele vragen stellen en opmerkingen maken over de implementatie van de Verordening en het voorstel voor de uitvoeringswet. Ook wordt een eerste inschatting gegeven van de uitvoeringsconsequenties van de Verordening en de bijbehorende uitvoeringswet.

Kennisgevingen

De Verordening heeft als nevendoel de rechtsbescherming voor de verdachte en het slachtoffer bij overdracht van strafvervolging te verbeteren. Dit ziet onder meer op de informatie die moet worden verstrekt aan verdachten en slachtoffers. Uitzonderingen daargelaten moet informatie worden verstrekt aan verdachten die ervan op de hoogte zijn dat zij ervan worden verdacht een strafbaar feit te hebben gepleegd (artikel 6, tweede lid, Verordening). Voor verdachten in Nederland is daarvan wat betreft het College sprake vanaf het moment van het eerste verhoor, of wanneer de rechter-commissaris toestemming heeft gegeven voor de toepassing van bepaalde dwangmiddelen. Aan slachtoffers moet informatie worden verstrekt als zij een verzoek hebben gedaan om informatie over de strafprocedure naar aanleiding van een tegen het slachtoffer begaan strafbaar feit, zo volgt uit artikel 7, tweede lid, Verordening. Voor slachtoffers (zowel natuurlijke personen als rechtspersonen) is daar in Nederland sprake van als zij het openbaar ministerie via een wensenformulier of op andere wijze hebben laten weten informatie over de voortgang van de zaak te willen ontvangen (conform artikel 51ac Sv). De verdachten en slachtoffers die aan deze voorwaarden voldoen behoren meerdere kennisgevingen te krijgen over de overdracht van de strafvervolging. Het gaat om informatie over het voornemen tot overdracht, het (daadwerkelijk) indienen van een verzoek tot overdracht door de verzoekende lidstaat, een eventuele intrekking van het overdrachtsverzoek door de verzoekende lidstaat en het besluit over (de weigering van of instemming met) de overdracht door de aangezochte lidstaat. Het verzorgen van de diverse kennisgevingen zal een lastenverzwaring met zich meebrengen ten opzichte van de huidige werkwijze.

Voorstel tot overdracht

Naast informatierechten hebben verdachten en slachtoffers gezien artikel 5, derde lid, Verordening ook het recht om aan de officier van justitie het voorstel te doen de strafvervolging over te dragen aan een andere lidstaat. De minister acht het niet nodig om hiervoor een wettelijke regeling te geven. Wel staat in de memorie van toelichting dat nog moet worden uitgewerkt hoe de betrokkenen in de praktijk

20250724.072.0004

zullen worden geïnformeerd over de mogelijkheid om aan de officier van justitie voor te stellen om de strafvervolging over te dragen. Het College merkt te behoeve van deze uitwerking op dat de Verordening er niet toe verplicht verdachten en slachtoffers actief in kennis te stellen van dit recht. Volstaan zou daarom kunnen worden met het beschikbaar stellen van informatie op algemeen toegankelijke informatiekanalen, zoals de website van het openbaar ministerie of van een organisatie als Slachtofferhulp Nederland. Eventueel kan – met name bij niet-Nederlandse verdachten – dit recht ook worden benoemd in de informatiebladen die na aanhouding worden verstrekt aan de verdachte. Eventuele voorstellen tot overdracht zullen door het openbaar ministerie worden vastgelegd in de eigen informatiesystemen. Het College wijst er in dit kader nog op dat de Verordening niet verplicht tegenover de verdachte of het slachtoffer te reageren op een dergelijk voorstel. Niettemin zal het College als uitgangspunt nemen dat de officier van justitie in het kader van de behoorlijke bejegening van verdachten en slachtoffers reageert op hun voorstellen tot overdracht van strafvervolging, zowel als daarmee wordt ingestemd als wanneer die worden afgewezen.

Vastleggen mondeling standpunt

Verdachten en slachtoffers krijgen het recht om in reactie op de kennisneming over het voornemen tot overdracht van strafvervolging hun standpunt hierover kenbaar te maken (artikel 6, derde lid, onder b en artikel 7, tweede lid, onder b Verordening). De Verordening laat de mogelijkheid open dat de verdachte of het slachtoffer dit standpunt mondeling kenbaar maken. In dat geval moet er een schriftelijk verslag van de verklaring beschikbaar worden gesteld aan de aangezochte autoriteit. In de uitvoeringswet is dit uitgewerkt in het voorschrift dat van een mondeling standpunt proces-verbaal wordt opgemaakt. Hiermee wordt volgens de memorie van toelichting zeker gesteld dat het mondelinge standpunt wordt vastgelegd en als processtuk wordt overgedragen aan de aangezochte autoriteit. Het College vraagt zich of het vastleggen van het mondelinge standpunt in een proces-verbaal een noodzakelijke voorwaarde is om de overdracht te garanderen. In artikel 8, tweede en derde lid, Verordening staat dat welke informatie met een verzoek om overdracht van strafvervolging moet worden verstrekt. Dit omvat meer dan alleen processtukken, en zou dus bijvoorbeeld ook een schriftelijke uitwerking door medewerkers van het slachtofferinformatiepunt kunnen bevatten van een door het slachtoffer mondeling kenbaar gemaakt standpunt. Meer praktisch gezien vraagt het College zich af wat de toegevoegde waarde is van het opnemen van dit voorschrift in de uitvoeringswet. Op zichzelf is de tekst van de Verordening dat een schriftelijk verslag moet worden gemaakt van een mondeling standpunt duidelijk. Dit behoeft geen nadere nationale uitwerking. Het College verzoekt de minister hierop te reageren.

20250724.072.0005

Rechtsmiddel

Verdachten en slachtoffers krijgen ook het recht om een rechtsmiddel in te stellen tegen de beslissing van de aangezochte lidstaat om de strafvervolging over te nemen (artikel 17 Verordening). Een nadere invulling van dit recht wordt gegeven in het voorgestelde artikel 5.10.7 Sv. Deze bepaling roept een aantal vragen op. In de eerste plaats staat in het eerste lid dat de kennisgeving om de overdracht van de strafvervolging te aanvaarden door de aangezochte autoriteit moet worden betekend. De verplichting tot betekening volgt niet uit de Verordening. In de memorie van toelichting wordt de vergelijking gemaakt met artikel 5.3.1 Sv. Daarin is betekening van het voornemen van overdracht van strafvervolging aan de verdachte voorgeschreven, voor gevallen waarin die overdracht niet is gebaseerd op de nieuwe Verordening. Het College wijst erop dat de voorgestelde regeling van artikel 5.10.7 Sv op meerdere punten afwijkt van die van artikel 5.3.1 Sv. Zo heeft de laatstbedoelde regeling betrekking op het voornemen tot overdracht door de verzoekende autoriteit en niet op de beslissing tot overname van de aangezochte lidstaat. Belangrijker nog is dat de regeling van artikel 5.3.1 Sv alleen ziet op verdachten die in voorlopige hechtenis zitten of hebben gezeten, terwijl de voorgestelde regeling van artikel 5.10.7 Sv ziet op verdachten die op de hoogte zijn van het opsporingsonderzoek (en waarbij geen uitzonderingsgronden gelden) en slachtoffers die een verzoek om informatie hebben gedaan. De consequentie is dat binnen de voorgestelde regeling veel meer kennisgevingen moeten worden betekend, mogelijk ook aan verdachten en/of slachtoffers die wonen in de verzoekende lidstaat. De betekeningsverplichting wordt met het wetsvoorstel immers niet beperkt tot in Nederland woonachtige verdachten en slachtoffers. Het College ziet op zichzelf de toegevoegde waarde van het betekenen als daarmee de periode van het instellen van bezwaren kan worden ingeperkt. Het College verzoekt de minister toe te lichten of voorgaande inderdaad de ratio is van de betekeningsverplichting. In aanvulling daarop wordt daarbij ook verzocht nader toe te lichten hoe de betekeningsverplichting zich verhoudt tot de mogelijkheid die artikel 15, tweede lid en artikel 16, tweede lid Verordening biedt om de verzoekende lidstaat te vragen de verdachten en slachtoffers te informeren.

In de tweede plaats is de formulering van artikel 5.10.7, eerste lid Sv verwarrend. De minister heeft ervoor gekozen de mogelijkheid bezwaar te maken tegen de beslissing om de overdracht van de strafvervolging te aanvaarden, toe te kennen aan alle slachtoffers, niet alleen de slachtoffers die hebben verzocht om informatie. De Verordening verplicht daartoe niet. De vraag is ook wat de toegevoegde waarde daarvan is. Aangenomen kan immers worden dat deze slachtoffers er vrijwillig voor hebben gekozen geen verzoek te doen om op de hoogte te worden gesteld van de voortgang van de zaak. Het College verzoekt deze keuze dus nader toe te lichten. Daar komt bij dat deze keuze de regeling in de uitvoeringswet compliceert. Slachtoffers die geen verzoek om informatie

0250724.072.0006

hebben gedaan, hoeven immers geen kennisgeving van de aanvaardingsbeslissing te ontvangen, zo volgt uit artikel 16 Verordening. Tegelijkertijd wordt de termijn voor het indienen van het bezwaarschrift voor alle slachtoffers – ook voor de slachtoffers die geen kennisgeving hebben ontvangen – gezet op twee weken na betekening van de kennisgeving. Dit is met elkaar in tegenspraak.

In de derde plaats is verwarrend dat in de artikelsgewijze toelichting op artikel 5.10.7, eerste lid Sv wordt overwogen dat de slachtoffers in de verzoekende lidstaat die daar geen verzoek hebben gedaan te worden geïnformeerd, alsnog moeten worden aangeschreven door het openbaar ministerie met de vraag of zij informatie wensen, en dat het openbaar ministerie deze slachtoffers daarbij bovendien moet wijzen op het recht om bezwaar te maken tegen de overdracht. In de eerste plaats acht het College het redelijk uit te gaan van de aanname dat de verzoekende lidstaat alleen de namen van slachtoffers die informatie wensen, opneemt in het formulier dat als bijlage bij de Verordening is gevoegd. Daarmee zou de situatie die in de memorie van toelichting is beschreven zich niet voordoen. In de tweede plaats is – ook als deze aanname niet blijkt te kloppen – de passage in strijd met de uitgangspunten van de Verordening om de justitiële samenwerking tussen lidstaten te bevorderen. Het herhalen van informatieverzoeken aan slachtoffers in andere lidstaten terwijl de buitenlandse autoriteiten dit al hebben gedaan, is overbodig en getuigt niet van vertrouwen in de buitenlandse autoriteiten. Tenzij de verzoekende autoriteit aangeeft dat een slachtoffer *wel* informatie wenst, zou er vanuit moeten kunnen worden gegaan dat het slachtoffer niet hoeft te worden geïnformeerd. In de derde plaats behoort een dergelijke verplichting – mocht de minister daar toch aan vast willen houden – te worden opgenomen in de wettelijke regeling, en niet in de memorie van toelichting. Het College verzoekt deze passage te schrappen.

In de vierde plaats blijft onduidelijk tot hoe lang na het besluit van de aangezochte lidstaat om de overdracht van strafvervolging te aanvaarden het mogelijk is om een bezwaarschrift in te dienen. De voorgeschreven betekening impliceert dat de periode waarin een bezwaarschrift kan worden ingediend zo kort mogelijk wordt gehouden, te weten de tijd die het kost de kennisgeving te betekenen plus de termijn van veertien dagen voor het indienen van het verzetschrift. Zo kan ook de passage uit de memorie van toelichting worden gelezen, waarin wordt overwogen dat verdachten en slachtoffers die niet meer kunnen worden gelokaliseerd ook niet meer hoeven te worden geïnformeerd (en daarmee geen bezwaarschrift kunnen indienen). Overigens rijst daarbij wel de vraag hoe deze passage zich verhoudt tot de betekeningsregeling. Betekening in persoon is immers niet voorgeschreven. Als de betekeningsvoorschriften van artikel 36e Sv worden uitgevoerd, dan mag worden aangenomen dat de verdachte en het slachtoffer rechtmatig de kennisgeving van de overdracht hebben ontvangen en dat daarmee ook de bezwaartermijn is gaan lopen. Ondanks het

0250724.072.0007

voorgaande blijft het door het bieden van de mogelijkheid tot het indienen van een bezwaarschrift aan de verdachte die vanwege het vertrouwelijke karakter van het onderzoek in eerste instantie niet was geïnformeerd over de overdracht, en aan slachtoffers die geen verzoek tot het ontvangen van informatie hebben gedaan, mogelijk dat de bezwaarperiode veel langer wordt. Daardoor zou maanden of zelfs jaren na de beslissing van de officier van justitie om een overdracht van strafvervolging te aanvaarden nog bezwaar tegen die beslissing kunnen worden gemaakt. Al die tijd zou deze beslissing dan niet onherroepelijk zijn. Dit lijkt niet zonder meer in het belang van de efficiënte en goede strafrechtsbedeling binnen de Europese Unie, terwijl dit wel een belangrijk doel is van de Verordening. De beide opties tot het uitgesteld informeren van verdachten en slachtoffers volgen niet uit de Verordening, maar zijn keuzes van de minister. Het College verzoekt toe te lichten waarom de minister deze keuzes maakt, omdat daarmee de regeling over de overdracht van strafvervolging tussen EU-lidstaten verder wordt gecompliceerd.

In het kader van het rechtsmiddel merkt het College verder nog op waarde te hechten aan een snelle beslissing van de raadkamer. Volgens artikel 17, tweede lid, Verordening dient de rechter 'zo mogelijk' binnen zestig dagen een definitieve beslissing te nemen. Dit is al een ruime termijn. Het College acht het daarom in het belang van de efficiënte strafrechtsbedeling wenselijk dat deze termijn in het voorgestelde artikel 5.10.7 Sv wordt verduidelijkt door voor te schrijven dat de definitieve beslissing zonder meer binnen zestig dagen wordt genomen.

Uitvoeringsconsequenties
De Verordening (EU) 2024/3011 betreffende de overdracht van strafvervolging heeft, in combinatie met de voorliggende uitvoeringswet, diverse gevolgen voor de werkzaamheden van het openbaar ministerie.

De Verordening bevat diverse nieuwe verplichtingen over het verzorgen van kennisgevingen aan verdachten en slachtoffers door verzoekende en aangezochte autoriteiten (artikelen 6, 7, 15 en 16 Verordening). Blijkens het concept voor de uitvoeringswet wordt in Nederland de officier van justitie aangewezen als verzoekende en aangezochte autoriteit. Naast het recht op informatie over verzoeken tot overdracht van strafvervolging aan of van een andere EU-lidstaat, biedt de Verordening verdachten en slachtoffers het recht op eigen initiatief een verzoek tot overdracht van strafvervolging te richten aan de bevoegde autoriteiten (artikel 5 lid 3 Verordening). Deze verzoeken dienen door het openbaar ministerie te worden geregistreerd. De structurele kosten van de genoemde informatie- en registratieverplichtingen worden begroot op € 160.000,- per jaar.

20250724.072.0008

Verder dient de verzoekende autoriteit – in Nederland: de officier van justitie – op grond van de Verordening op diverse momenten informatie of dossierstukken te verstrekken aan de aangezochte autoriteit. Deze stukken moeten worden vertaald in een taal die de betreffende lidstaat aanvaardt (artikelen 8 en 11 Verordening). Deze vertaalverplichting brengt zowel extra administratieve lasten als extra vertaalkosten met zich mee. Deze meerkosten worden ingeschat op € 290.000,- per jaar.

Naast de genoemde structurele kosten, verwacht het College dat er incidentele kosten moeten worden gemaakt voor de ontwikkeling van nieuwe formulieren, en formats van brieven om verdachten en slachtoffers in kennis te stellen van de diverse processtappen in het kader van de overdracht van strafvervolging. Verder dienen officieren van justitie, secretarissen en administratief medewerkers op de hoogte te worden gebracht van de mogelijkheden tot overdracht van strafvervolging, en de rechten van verdachten en slachtoffers daaromtrent. Het verzorgen hiervan brengt incidentele kosten mee.

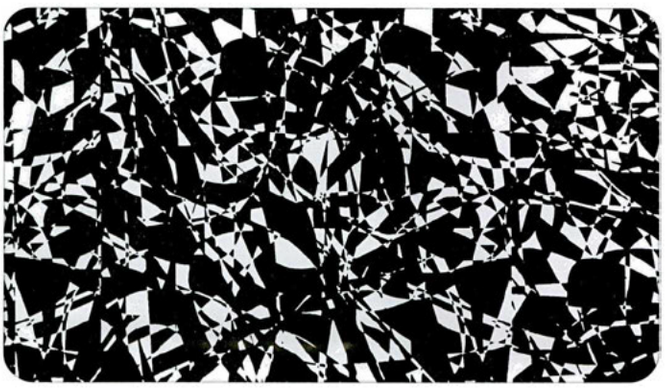
De bovengenoemde kosten berusten op een voorlopige inschatting van de uitvoeringsconsequenties. Binnen het openbaar ministerie wordt gewerkt aan een nadere onderbouwing en het College zal u daarover op een later moment informeren door toezending van een impactanalyse.

[redacted]

20250724.072.0009

OPENBAAR MINISTERIE
College van procureurs-generaal
Parket-Generaal

PostNL
Port betaald
Port Payé
Pays-Bas



Is deze post niet voor u?
Maak de envelop niet open!
Stuur de post retour.

Gezien scankamer
JenV
24 JULI 2025

FMHaaglanden
24 JULI 2025
Ontvangen

RM4CJ - #X830K0X#00#0000#